

Veiligheidsprotocol Buurtgezinnen

gebaseerd op landelijke meldcode

Stap 1 In kaart brengen van signalen

Breng signalen in kaart die je zorg bevestigen of ontkrachten. Leg signalen en vervolgstappen objectief en feitelijk vast in het dossier. Voer indien nodig de kindcheck uit.

Toepassing BG

De coördinator kan signalen van onveiligheid ontvangen via een steungezin, een vraaggezin, eigen waarneming of betrokken hulpverlening. Noteer in de database (bij acties vraaggezin) alle stappen die je onderneemt.

Als er sprake is van acuut gevaar bel 112 en zoek contact met:

- je regiocoördinator (die op haar beurt de directeur informeert)
- de eventueel betrokken hulpverlener/verwijzer
- manager van jeugdteam/sociaalteam
- contactpersoon gemeente (vooral als het een incident betreft dat tot reputatieschade van wethouder of BG kan leiden)

Stap 2 Advies vragen aan deskundige collega

Overleg met een deskundige collega om signalen te duiden. Indien nodig kun je ook advies inwinnen bij Veilig Thuis. Bij eengerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwenbesnijdenis altijd direct contact opnemen met Veilig Thuis.

Toepassing BG

Overleg alle situaties van onveiligheid met je regiocoördinator. Indien hulpverlening is betrokken bij het gezin, kun je hen ook raadplegen. Dit kan zonder toestemming van ouders als je inschat dat het direct bespreken van signalen schadelijke consequenties kan hebben voor de vertrouwensrelatie met het vraaggezin (zie huisregel no. 4).

Als de problemen bekend zijn bij de hulpverlening, geeft dit een steungezin dat gesignaleerd heeft vaak al de nodige rust. Je kunt in overleg met de hulpverlening het steungezin adviseren hoe ze zich het beste kunnen opstellen.

Stap 3 Gesprek met ouders en/of kind

Bespreek je zorgen met de ouders en met het kind zelf. Als jouw veiligheid of die van het kind in gevaar kan komen door een gesprek kan je hiervan afzien.

Toepassing BG

Voel je je zelf onveilig bij een vraag- of steungezin? Neem contact op met je regiocoördinator en ga **NOOIT** alleen op pad! Als in het gesprek blijkt dat de zorgen ook door ouders gedeeld worden kun je aftasten of zij eventueel openstaan voor hulp.

Stap 4 Wegen van het geweld

Maak samen met de regiocoördinator en eventuele betrokken hulpverlening een inschatting van de aard en de ernst van de situatie op basis van informatie uit de eerste drie stappen. Vraag bij twijfel advies bij Veilig Thuis.

Blijft je vermoeden bestaan? Indien nee, afsluiten meldcode.

Is er wel sprake van (een vermoeden van) acute of structurele onveiligheid?

Stap 5 Neem twee beslissingen

1. Is Melden noodzakelijk?

Als je acute of structurele onveiligheid vermoedt, doe je een melding bij Veilig Thuis en beoordeel je gezamenlijk of hulp bieden of organiseren ook tot de mogelijkheden behoort.

Toepassing BG:

Als er hulpverlening is betrokken bij het gezin gaat onze voorkeur uit naar een melding via de hulpverlener. Zo niet dan gaat de voorkeur uit naar een melding door de coördinator om het steungezin zoveel mogelijk uit de wind te houden. Meld als coördinator niet alleen mondeling dat je een melding gaat doen bij Veilig thuis, maar bevestig dit ook per mail aan het gezin.

2. Is hulp (ook) mogelijk?

Als één van onderstaande vragen met Nee beantwoord wordt, alsnog melden bij Veilig Thuis

- Ben je in staat effectieve hulp te bieden of organiseren?
- Werken betrokkenen mee aan de geboden hulp?
- Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot duurzame veiligheid en welzijn van alle betrokkenen?

Toepassing BG

Als meerdere partijen rondom het gezin betrokken zijn probeer dan te zorgen dat je goed blijft aangehaakt als coördinator. Wees hierin proactief. Informeer en onderhoud het contact met vraag- en steungezin. Kan het steungezin in deze kritische situatie soms meer betekenen? Indien het steungezin pleeggezin wordt, zorg voor een warme overdracht naar Pleegzorg.

Afronding en nazorg

Was er sprake is van acuut gevaar of een incident/calamiteit? Dan maakt de coördinator een schriftelijk verslag van het procesverloop (gebruik het Incidentverslag format) en stuurt dat via de regiocoördinator naar de directeur. Zij bespreekt dit in een Raad van Toezicht vergadering en archiveert het verslag. De coördinator informeert zo nodig de contactpersoon van de gemeente over de afhandeling. Is de samenwerking met hulpverlening moeizaam verlopen, signaleer dat eveneens bij de gemeente. Zorg voor goede nazorg van betrokken gezinnen.

Toelichting veiligheidsprotocol

Goed voorbereiden

- Buurtgezinnen hanteert de landelijke meldcode, voorzien van toelichting in de specifieke Buurtgezinnencontext. Neem tijdens je inwerkperiode kennis hiervan en volg de Augeo lesmodule.
- De coördinator overlegt in het startgesprek met de gemeente wie haar contactpersoon Veiligheid kan zijn, waarmee ze signalen van onveiligheid kan bespreken.
- Tijdens de kennismakingsgesprekken met gezinnen bespreek je het onderwerp 'veiligheid bieden' en het 'melden van onveiligheid'. Tijdens het ondertekenen van de huisregels komt veiligheid nogmaals aan de orde.
- Na het eerste of tweede kennismakingsgesprek met het steungezin vraagt de coördinator de VOG's aan. Pas als deze binnen zijn kan de kennismaking tussen gezinnen van start gaan.

Wanneer is er sprake van een onveilige situatie?

Er is sprake van een onveilige situatie, als er een daadwerkelijke bedreiging is van de gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugdige en/of een volwassene.

Stel vast of het om acute of structurele onveiligheid gaat. Dit is bepalend voor je handelen.

Acute onveiligheid: Als er sprake is van direct fysiek gevaar of een calamiteit/incident.

Structurele onveiligheid: Als er sprake is van herhaling of een voortdurende onveilige situatie. Het kan hierbij gaan om mishandeling, geweld of verwaarlozing.

Tips gesprek vraaggezin

- Zie het bespreken van onveiligheid als 'een kans' om iets wat mogelijk niet goed gaat serieus te nemen.
- Ga uit van gemeenschappelijkheid. Coördinator en ouders willen het beste voor het kind.
- Vraag naar de visie van de ouders op de zorgen.
- Ga na wat de ouders wensen en zien als oplossing.
- Vat het gesprek samen en sluit af met een compliment (check extra bij LVB ouders of ze alles goed begrepen hebben). Maak afspraken over vervolg.

Logboek

Houd bij iedere signalering van onveiligheid een logboekje bij over het verloop. Noteer onderstaande gegevens in de database, bij acties vraaggezin.

- Datum
- Gespreksdeelnemers
- Korte inhoud van het besprokene
- Volgende acties en afspraken

Betrokken instanties

De volgende instanties worden betrokken als er grote zorgen zijn over veiligheid van de kinderen in een gezin.

Veilig Thuis

Veilig Thuis is een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, 24/7 bereikbaar via nummer 0800 2000. Veilig Thuis is kort betrokken; onderzoekt meldingen en leidt toe naar passende hulp. De coördinator en het steungezin kunnen altijd anoniem advies inwinnen bij Veilig Thuis.

Jeugdbescherming (JB)

De jeugdbescherming wordt in Nederland uitgevoerd door 16 regionale Gecertificeerde Instellingen (GI's). JB wordt ingezet bij ernstige onveiligheid in gezinnen met kinderen van 0 tot 23 jaar door Veilig Thuis of het lokale wijkteam. JB maakt samen met betrokkenen een analyse van wat er nodig is om de situatie veilig te maken. Leidt hun ingrijpen niet tot verbetering? Dan kan JB met het lokale team een Jeugdbeschermingstafel organiseren. Samen met het gezin en een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming wordt bepaald wat nodig is om een onderzoek door de Raad te voorkomen.

Raad voor de Kinderbescherming (Raad)

Mocht een onderzoek toch nodig zijn, dan voert de Raad een onafhankelijk onderzoek uit of een kindbeschermingsmaatregel nodig is om tot verandering te komen en zorgen te verminderen. De kinderrechter oordeelt en doet uitspraak. Is een maatregel nodig dan voert JB deze uit. JB kan de rechter ook weer vragen deze op te heffen. JB blijft betrokken totdat een kind weer veilig is en het gezin zelf verder kan, eventueel met hulpverlening en/of Buurtgezinnen.

Kinderrechter

De kinderrechter kan drie maatregelen opleggen:

1. Een ondertoezichtstelling (OTS), waarbij het gezin een voogd krijgt toegewezen. De gezinsvoogd begeleidt het kind en helpt ouders bij het oplossen van de problemen. Ouders behouden hun gezag en verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van hun kind maar zijn verplicht de steun van de voogd te accepteren. Het doel van de OTS is dat ouders na bepaalde tijd de opvoedingsverantwoordelijkheid weer zelf op zich nemen.
2. Een gezagsbeëindigende maatregel, waarbij ouders het gezag over hun kind verliezen.
3. Een jeugdreclasseringsmaatregel, waarbij de jeugdreclassering een jeugdige van 12 jaar of ouder die een strafbaar feit heeft gepleegd, begeleidt en controleert om herhaling te voorkomen.